

Nuomonė apie Amerikos lietuvius.

"Talkies" išradėjas beturčių prieglaudoj.

Lenkai puola lietuvius ir Holandijoj.

Jau pasiekė mus Kauno laikraščiai: "Lietuvos Aidas" ir "Lietuvos Žinios", kuriuose aprašoma sportininkų ir kitų svečių kelionės po Amerikos lietuvių kolonijas.

Beabejo, pirmutinis žingeidumas buvo: ką svečiai mano apie mūsų išsiviją ir kaip jiems patiko priėmimai, vaišės ir pan.

Jie viską giria ir atrodo užganėdinti tuom ką matė ir girdėjo.

Bet, tai tik oficiališki pareiškimai.

Ką svečiai ištikro mano, mandagumas neleidžia jiems pareikšti. Pas mus ne viskas taip gerai, kaip turėtų būti. Amerikoj gyvena milijonas lietuvių, bet jie silpnai organizuoti; susiskaldę, apatiški link išautėjimo. Politikoj ir biznyje mus pralenkia kitataučiai del to, kad mes neremiam vieni kitų, o tik bandom pakisti viens kitam koją.

Mūsų tautiskumas yra labai paviršutinis. Kas lietuvius pajaukia ir žemina, tiems mes bandom dar labiau nusilenkti ir pataikauti.

Šitų visų trukumų vargiai ar galėjo nepastebėti svečiai iš Lietuvos.

"Talkies" arba palbamos filmos prigijo visam pasauliui. Aparatų išdirbėjai Amerikoj ir Europoj pelnė iš to milijonus ir dar daugiau pelnys. Bet kokius turtus susikrovė pats aparato išradėjas?

Išradėju yra tulas prancuzas Augustas Baron, dabar 77 metų amžiaus senukas. Jis pateko beturčių prieglaudon ir mažai kas jį beprisimeną.

Savo išradimą, kuris garsą sutauko su filmu, jis užpatentavo dar bal. 3 d., 1896 metais, bet tuo laiku jam nepasisekė užinteresuoti kapitalistus.

Kaip ir daugelis kitų išradėjų, A. Baronas buvo prastu biznieriui. Nelaimė, jis po dvylikos metų apako, o jo patentą pasigavo kiti.

Netiesa, kad lietuviai pradeda užmiršti Vilnių. Kova tęsiama, nors sunki ir nelygi. Vėliausias susirėmimas del Vilniaus įvyko Holandijoj, tarptautinėj skautų "Jamboree".

Lietuvių skautų grupė pasistatė palapines ir ant sienos pakabino Lietuvos žemlapį, kuriame Vilnius buvo pažymėtas kaip okupuota Lietuvos sostinė.

Vieną gražią dieną į lietuvių stovyklą įsiveržia daug skaitlingesnis lenkų skautų būrys, apdaužo lietuvius, nutraukia ir sudrasko žemlapį.

Visa "kempė" liko nepaprastai nusteibinta lenkų provokatorišku pasielgimu. Seimininkai holandai bandė užglosti visą incidentą.

Holandai pripažino, jog lenkų smurtas yra nepateisintas ir visai reikalas busias perduotas tarptautinei skautų sąjungai.

Hitlerio Pasekėjai Provokuoja Lietuvą

HITLERININKAS PAKABINO KAUNO RADIO STOTYJE NAZIŲ VĒLIAVĄ

PANASIŲ PROVOKACIJŲ PASITAIKO IR KITOSE VIETOSE.

Išeidžiantį Lietuvą atsisaukiami.

Vieną rytą Kauno radio stoties stiebe buvo rasta įkelta nazių vėliava su priešvalstybiniais šukiais, žeminančiais lietuvių tautą ir valstybę. Saugumo organai įtarė tik ką iš kalėjimo paleistą Michelij Kuršį. Netrukus Kuršius su laikytas ties Kupiškų k., Vistycio valsč. bebėgęs per sieną į Vokietiją. Kuršius prisipažino, kad jis padirbdinęs vėliavą, įrašęs priešvalstybinius šukius ir naktį įlipęs į radio stiebą ir ten tą vėliavą pririšęs. Tai daręs norėdamas vokiečiams įsieteikti, kad jį, kaip "vokietų bei pasidarbavusį", į Vokietiją įsileistų. Anksčiau už priešvalstybinę veiklą Kariuomenės Teismo nubaustas dvejis metais sunk. darbų ka-

lėjimo. Už pastarąjį nusikaltimą Apeliaciniai Rumai jį nu baudė taip pat dvejis metais sunk. darbų kalėjimo. M. Kuršius kilęs iš Valėnų k., Klaipėdos apskr.

Pagėgių apskr., Akmenių k., pagal kelią į medį buvo įkelta nazių vėliava ir prie telefono stulpo pridurtinis skardinis plakatas su priešvalstybiniais šukiais. Kaimyninė jaunuomenė taip pat buvo ragyta iškabinti priešvalstybines vėliavas ir plakatus. Tai darė to pat kaimo gyventojas Francas Gehrmanas. Jis dabar nubaustas 1½ metų sunk. darbų kalėjimo.

Kviečiam į ALT. Sandaros 2 Apskr. Pikniką West Haven Conn.

IVYKS SEKMADIENY, RUGPIUČIO-AUGUST 29-TĄ D., INDIAN GROVE PARKE.

Puiki muzikalė Programa, svečiai iš New Yorko, Brooklynno ir Pensylvanijos.

ALT. Sandaros 2 Apskritys su pagelba New Yorko ir Brooklynno sandariečių rengia didžiulį pikniką sekmadieny, Rugpiučio-August 29 dieną, West Haven, Conn., Indian Grove Darže. Pradžia 11 val. ryto.

Kviečiame visus į šį pikniką, bus didelė ir įvairi programa. Dalyvaus Bridgeporto Jaunuolių Choras, po vadovystės p. Bružauskio; Bridgeporto Vyrų kvartetas; p-ni S. Vitaitienė, Dr. M. Vinikas, "Rimbo" redaktorius; Sandaros Prezidentas p. St. Gegužis ir kiti.

Taipgi bus daug svečių iš apylinkių. Publikos palinksminimui ruošiamas sporto rungtynių ir žaidimų.

— P. Remeika.

Štai priminimas Conn. ir New Yorko valstijų sandariečiam. Sekmadieny, rugpiučio 29 dieną Indian Grove Parke, West Haven, Conn. įvyksta didžiulis ALT. Sandaros 2-ro Apskricio piknikas.

Tetik patys atsilankykite, bet pakvieskit savo draugus ir pažįstamus. Dirbkime visi, kad mūsų parengimai būtų visados pasekmingi.

lėjimo. Už pastarąjį nusikaltimą Apeliaciniai Rumai jį nu baudė taip pat dvejis metais sunk. darbų kalėjimo. M. Kuršius kilęs iš Valėnų k., Klaipėdos apskr.

Pagėgių apskr., Akmenių k., pagal kelią į medį buvo įkelta nazių vėliava ir prie telefono stulpo pridurtinis skardinis plakatas su priešvalstybiniais šukiais. Kaimyninė jaunuomenė taip pat buvo ragyta iškabinti priešvalstybines vėliavas ir plakatus. Tai darė to pat kaimo gyventojas Francas Gehrmanas. Jis dabar nubaustas 1½ metų sunk. darbų kalėjimo.

Pagėgių apskr., Pagenaičių k. gyventojai Ernestas Gaigalaitis ir Heincas Jakobėitis pagal vieškelį ant stulpo prikabino jų pačių sugalvotus ir pagamintus priešvalstybinius šukius, užrašytus ant didelių popieriaus gabalų. Tokius šukius jie ilgesni laiką platino. Platintojai nubausti po 1½ metų kalėjimo.

132 METŲ SERBAS APSIVĖDĖ JAUNĄ AMERIKIETĖ

Belgrad, Jugoslavija.—Lietuviška patarlė sako: — Žilė galvon, velnias uodegon. Tulas serbas Batojara Kosana, turįs 132 metus, pasigarsino laikraščiuose, jog nori apsivesti. Ir štai iš Lincoln, Ill. atėjo vienos merginos pasiūlymas, kuris tapo priimtas.

"Nors skirtumas tarp mūsų amžių yra daugiau negu šimtas metų, bet mes busime laimingi..." pareiškė busimas "jaunikis".

Išsigėrė "Naminėlės" Susibarė 4 Vyrai

Vienas užmuštas ir trys sužeisti

Kazlų vals., Agurkiškės k. keletas vyrų susirinkę pas Jakavičių, tame pat kaime, ėmė vaišintis "naminuke". Kadangi skystimėlio buta apsičiai, tai "vaišės" užtruko iki pat sekmadienio ryto. Į galą atsirado kažkokie ginčai ir tuoj buvo paleisti į darbą peiliai, plytos, kuolaj ir kt. Tos kovos vaisiai labai šurpūs. Runkių g-jos eiguilui Jankauskui buvo padarytas "charakiri" (paleisti viduriai); jis vietoje mirė. Pastarojo "kompanijonas" šlevys labai sunkiai sužeistas, o iš "priešo" pusės Velička ir Umbrasas gerokai sužaloti. Visi peštukai jau suimti.

LIETUVOS UKININKAI SKUBINASI NUVALYTI SAVO LAUKUS

IR ŽYDAI PRADEJO SKELBTI, JOG VILNIUS YRA LIETUVOS SOSTINĖ

Varšuva. — "Gazeta Polska" praneša iš Kauno apie žydų prisidėjimą prie anti-lenkiškos kompanijos.

Kaune įsikūręs žydų Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius. Pirmame susirinkime pareikšta, jog žydų visuomenė Lietuvoj pritaria Lietuvos siekimams atgauti Vilnių, kaip sostinę lenkų pagrobta.

Žydų visuomenė dėsianti

visas pastangas drauge su lietuvių tauta, kad atitaisyti padarytą skriaudą.

Ne gana to, laiškų konvertai turi tokį obalsį: "O Vilniau, lietuvių Jeruzale, už tavę Lietuvos žydai amžinai kovos!"

Tas, pasak "Gazeta Polska", aiškiai parodo žydų nusistatymą link Lenkijos.

Lietuva Neleidžianti Registruoti Lenkų Organizacijom

Varšuva. — Vietinė lenkų spauda pakėlė triukšmą, buk Lietuvoj norima užsmaugti visas lenkiškas draugijas. Esą pagal naują įstatymą visos gyvuojančios Lietuvoj organizacijos turi registruotis ir valdžia sulig savo nuožiuros išduoda čerterius.

Bet lenkiškoms draugijoms valdžia atsisako suteikti čerterius ir tuomi sustabdo jų veikimą. Toks yra lenkų "aiškinimas". Tikrenybėj, toji registracija juos varžo ne daugiau už kitus piliečius.

LIETUVIAI PEREJĖ DEMAR KACINĖ LINJĄ.

Suvalkai. — Lenkų spaudoj pasirodė pranešimas, buk netoli Galadžio ežero keli lietuviai policininkai drauge su civiliais ir vienu karišku perėjo demarkacinę liniją ir ėmė triukšmauti.

Tik sutikę lenkų sargybą jie pasitraukė atgal. Pagal teisybę, Suvalkų krašte tik vieni lietuviai turi teisės šeiminkauti.

Lietuva Pasikeitė Su Rusija Politiniaš Kaliniais

Kaunas. — Šiomis dienomis tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos įvyko politinių kalinių pasikeitimai. Lietuva atidavė 20 suimtų komunistų, o mainais gavo keletą ukininkų ir porą kunigų, užsilikusiu nuo seniau komunizmo šaly.

Tie ukininkai buvo nuteisti už tai, kad pasipriešino grūdų ir gyvulių rekvizicijoms kolchozuose.

Pranašauja, Jog Žmonės Dirbs Tik 20 Val. Į Šavaitę

Išradimai ir mašinos pavaduos darbininkų rankas

Kanados Inžinierių Institutas neseniai laikė savo metinį suvažiavimą, kuriame buvo svarstoma technikos pažanga. Vienas inžinierių Harrison P. Edely išpranašavo, jog už 50 metų darbo šavaitė busianti tik 20 valandų šavaitėje. Nauji išradimai paluosuos

Badas Siaučias Lenkų Miestuose Ir Kaime

Darbininkai uždirba vos 30 centų į dieną

Krakuva, rugp. 19. — Vietiniai lenkų laikraščiai sukėlė liarmą del katastrofingos ekonominės padėties Lenkijoj. Žmonės badauja ne tik miestuose, bet ir kaimuose. Badavimas išplatino baltąjį marą — džiovą. Pačioj Krakuvoj,

Kas Kiek Sumoka Į Federalį Išdą?

Visi skundžiasi, jog taksai dideli. Norėdami arčiau pažinti dalykų stovį, apžvelgkime kas kiek sumoka taksų į federalį išdą.

Kiekvienas atplaukęs išdan doleris sulipdytas sekančiai:	
"Income Tax" nuo pavienių	25.0%
Gėrimų taksai	6.9
Tabakos	6.3
Turtų pravedimui	4.8
Stock Exchange	1.1
"Nuisance tax"	5.9
Socialė apsauga	2.9
Kiti šaltiniai	0.5
Pelnas iš valdžios	5.5
Įvairūs taksai	2.4
Deficitas	32.8

Išviso .....

Blogiausias dalykas tai, žinoma, deficitas, kuris sudaro bent trečdalį viso biudžeto.

Sov. Rusijoj Areštuotas Prof. J. Pašukanis Už "Neištikimybę"

Lietuvis teisininkas suvedžiojęs visus bolševikų advokatus.

Maskva. — Vienas žymiausių teisės žinovų Sovietų Rusijoj buvo lietuvis prof. J. Pašukanis. Jam tapo pavesta sutvarkyti visus šalies įstatymus ir duoti patarimų įvairiems teisėjams.

Prof. J. Pašukanis savo darbą atliko ir jo suredaguoti kodeksai buvo vartojami visuose teismuose. Bet po kiek laiko apsižiūrėta, jog tie įstatymai yra nukrypę nuo Stalino idejų apie proletarišką valstybę.

Politiniai demagogai per spaudą ėmė šaukti, jog prof. J. Pašukanis paniekinęs Stalino autoritetą. Be tardymo, be nieko jis tuojau buvo prašalintas iš visų vietų ir padėtas kalėjiman.

daugybę žmonių nuo darbo; laboratorijoj pagaminti maisto produktai atims užsiėmimą geram skaičiui ukininkų.

Kad nepadidinti bedarbės, teks trumpinti darbo valandas iki minimum.

95 nuosimčiai ligonių yra džiovininkai. Tas pats ir visoj Lenkijoj.

Kaimas, kurs privalo būti šaltinių sveikatos ir gyvenimo, augina ligotus, išblyskusius žmones. Daugelis jų ištinę del stokos maisto; kiti atrodo gyvais nabašninkais.

Tokį vaizdą parodo patys lenkų laikraščiai. Tai ne propaganda, bet nuoga tiesa.

Paprastoj darbininko uždarbis Lenkijoj yra nuo 30 iki 40 amerikoniškų centų į dieną. O pragyvenimas ne ką pigesnis kaip Chicagoj.

Tai prie ko privėdė generolų ir pulkininkų šeiminkavimas.

Iš Vilniaus Krašto — kratos kaimuose

Lenkų spauda praneša, kad šiomis dienomis lenkų policija darė kratas Dotinėnų kaime pas gyventojus lietuvius: Joną Vinciuoną, Kazį Jurkevičių, Antaną Grybauską; Miežionėlių kaime pas Viktorą Gudelį, Vincą Veriką, Kazį Samiką ir Rekučių kaime pas Augustą Lapienį. Pas juos buvo ieškoma lietuviškų knygų ir laikraščių. Rasta pas juos lietuviškoji spauda buvusi sukonsfiskuota.

Susirado 'Burdą' Kauno Pilies Griuvėsiuose

Klajunų atsiranda visur. Tulas Kauno pilietis Jonas Karčiauskas, neturėdamas pavosios gyvenimo vietos nusprendė apsisototi pilies griuvėsiuose.

Policijos užtiktas jis aiškinosi, jog kaip lietuvis norėtų pabuti nors griaučiuose tų rumų, kur seniau gyveno kunigaikščiai.

Rengla Skraidymo Teatrą

— Lansing Ford aerodrome Rugsėjo 12 dieną

Lietuvių Nacionalis Orlaivininkytės Klubas rengia orlaivių skraidymo padangėse teatrą. Be klubo lakunų dalyvauja iš rytinių valstijų vie na lietuvaite su savo gražiu orlaiviu ir Jung. Valstijų lakunai.

Be to, bus ristinės, pasilink sminimai, gėrimai ir užkandžiai. Parengimas įvyks rugsėjo 12 dieną, Lansing Ford aerodrome. Pradžia 2:30 po pietų. Įžanga veltui. Kviečiame visus lietuvius atsilankyti.

— Komitetas.

Krakotoa vulkano, netolį Australijos, išsiveržimas 1883 metais buvo girdimas net 1,400 mylių atstume.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago, Ill. Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis.
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros,
814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSAKYMO KAINA:

Savienyose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

KAUNE PASIMIRĖ PROF. VL. DUBAS.

Iš Lietuvos atėjo žinia, jog Kaune netikėtai mirė Vytauto Universiteto prof. Vl. Dubas, žymus rašytojas ir senovės kalbų žinovas. Gimė jis 1887 metais Rusijos gilumoje. Karo pradžioje užbaigė Maskvos universitetą su geriaisiais pažymėjimais. Grįžęs į savo tėvų kraštą jis mažai tesuprato lietuviškai, vienok į trumpą laiką jis geriau kalbėjo už daugelį kitų lietuvių.

Prof. Vl. Dubas buvo laisvamanis pilnojo to žodžio prasme. Bet 1920 metais jam teko mokytojauti grynai katalikiškoje Kauno gimnazijoje, kurios direktoriu buvo prof. P. Dovydaitis.

Iškildavo konfliktų ir ginčų mokytojų taryboje. Tačiau tie konfliktai išsilygindavo ir švietimo darbas buvo tęsiamas. Tais laikais, kada kurėsi valstybė, lietuviai mokėdavo susikalbėti ir atjausti vienas kitą. Tik dabar jie šiuo skirtingų nuomonių žmones, jei ne į pragarą, tai bent į neištikimųjų liogerį.

VILNIUS LENKIJOS SOSTINĖ

Zemlapių spausdintojai Chicagoj — Rand McNelly išleido populiarų "Illustrated Atlas of the World", kuriame paduotas Vinius miesto vaizdas ir po jo parašyta, jog tai Lenkijos sostinė!

Paveiksas nuimtas nuo Gedimino kalno ir rodo Neries pakrantes. Fronte stovi kunigaikščių Radvilų palocius, kuriame 1915 metais buvo sustojęs buvęs Vokietijos kaizeris Vilhelmas; toliau matosi miesto elektros stotis ir tiltas į Kalvarijos miestuką.

Po tuo paveikslu reikėjo pridėti, jog tai ne Lenkijos, bet Lietuvos sostinė. Tuomet viskas būtų buvę tvarkoje.

KURORTAS, KURIS PRALENKIA SAVO STEBUKLAIS IR LURDĄ.

Visiems yra žinomi stebuklingieji Lurdo šaltiniai Pietų Prancuzijoje, kurie išgydo ligonis nuo visokių ligų. Kas metai vietinė katalikų bažnyčia surengia čia iškilmingą procesiją, laike kurios ligoniai pasimazgoję Lurdo vandeniu į vieną akymirsnį "pasveiksta".

Bet tas viskas yra niekis palyginus su naujai išrastu toj pačioj Prancuzijoje Royat kurortu. Pastarasis parodė daugiau stebuklų negu Lurdas. Pasimaužiusios Royat kurorte moterys pajaučia desėtku ar daugiau metų!

Dabar tik reikia rasti kurortą, kur ir vyrai galėtų atjaunėti ir grąžinti spėkas, tuomet drąsiai tvirtinsim, jog mūsų žemeleį stebuklai ištikro galimi.

SU ŠIUO RŪDENIU TURĖS PRASIDĖTI NAUJA TAUTINĖ AKCIJA.

Šį rudenį mes pradėsime naują žygį sustiprinimui savo tautinio fronto ir išplėtimui kurybinio darbo. Mes turime užtektinai pajėgų, tik reikia jas sukaupti į krūvą ir pritaikinti ten, kur jos labiausiai reikalingos.

Nusiskundimų ir dejavimų gadynė praėjo. ALT. Sandara pergyveno depresijos laikus. Drauge su visais kitais tautinės akcijos rėmėjais, mes bandysim padėti tvirtesnius lietuvių pamatus išsivijos tarpe.

Pirmiausia teks atkreipti atydą į glaudesnį suburimą atskirų kolonijų ir sukoncestravimą viso veikimo. Bendrai dirbdami daugiau nuveiksime, negu pavieniui. Musų veikėjai turės įprastį prie "team work" ir kooperavimo.

Toliau bandysime sukelti lėšų jaunimo auklėjimui ir tautinės propagandos skleidimui. Be pinigų joks rimtesnis darbas negalimas įvykinti. Vien žodžiais ir pageidavimais nepastatysi nei paprasčiausios pastogės, kur jaunimas galėtų lavintis mene ar sporte, arba kur seneliai rastų sau prieglaudą.

Čia reikalingas visų geros širdies lietuvių pasiaukavimas dėl bendros gerovės. Jei nepabudavosim centrų ir kultūrinių įstaigų, visą mūsų šandieninį darbą nušės neprielankūs ateities vėjai.

Yra daug kitokių neatidėliotųjų uždavinių. Kiekvienas susipratus lietuvis žino, jog mūsų tautinis buvis priklausė nuo organizacijų ir spaudos. Bandykime sustiprinti vieną ar antrą, taip, kaip mūsų protėviai stiprino savo piliakalnius, žinodami, jog pavojui ištikus, jie bus patikima atspara.

Kuomet mes įgysim daugiau pasiryžimo ir pasitikėjimo savimi; kuomet mes parodysim daugiau kurybinės akcijos, tuomet ir pašaliniai, nedraugingi lietuviams elementai, supras su kuo jie turi reikalą.

APŽVALGA

'BENDRAS FRONTAS' STURMUOSIĄ SCRANTON, PA.

Bendras Frontas dabar diskusuoja ar šaukti ateinančią vasarą "kongresą" Scranton, Pa., ar ne. "Go ahead, boys!" Kuo daugiau jus triuksmausit, tuo daugiau parodysit savo kvailumą.

Per metus laiko viliojot iš žmonių aukas neva atstatymui demokratijos Lietuvoje. Bet niekam nėra paslaptis, jog su rinktus pinigus bendras frontas sunaudojo Sovietų Rusijos reikalams, kur pikėčiau už visus smaugia demokratiją judėjimą.

TAUTŲ SĄJUNGOS SEKRETORIUS LANKĖSI KAUNE.

Telegrama iš Kauno pranešė, jog tenai lankėsi Tautų Sąjungos generalinis sekretorius, italas, Avenoli.

Jo kelionės tikslas pagarsinti Baltijos kraštuose Tautų Sąjungą, kuri pastaruoju laiku baigia mirti politinė džiava.

SKUNDŽIASI, KAD NEIŠDEGE KRIKŠTO JUBILIEJUS.

Del krikščionybės įvedimo Lietuvoje Chicago "Draugas" rašo:

"Jei mes, Amerikos lietuviai katalikai, bent kukliai minime Lietuvos krikštą, to reikšmingą sukaktį, tai tuo labiau Lietuvoj tas minėjimas turėtų būti iškilmingas ir didingas. Mes stebimės, kad iš vyriausybės pusės ligšiol nebuvo parodyta jokios šiuo reikalu iniciatyvos.

"Juk ji stovį ne pagoniškos ar kitokios, bet katalikiškos tautos priešakyje."

Taip, tai taip, bet kuomi gi čia lietuviai turi džiaugtis? Lietuvos krikštą įvyko tokiose sąlygose, kad reikia tiesiog apgailėstauti ir net apsi-verkt.

SOVIETŲ RUSIJA, NE DEMOKRATIJOS, BET PRIEŠPAUDOS ŠALIS.

Vienas Chicago rusas, sugrįžęs iš raudonųjų rojas, paskelbė vietiniame laikraštyje savo išpučius apie Sovietų Rusijos tvarką. Pasak jo, kalbos apie demokratiją Sovietų Rusijoje yra tik juokai. Stalino režimas taip toli nuo demokratijos, kaip žemė nuo mėnulio:

"Stalinizmas — tai masinė gyventojų priespauda, kišimasis valdžios į mažiausias žmogaus gyvenimo smulkmenas. Stalinizmas savoj priespauda nueina daug toliau negu fašizmas.

"Stalino režimas auklėja žmones ne prie demokratinio savistovumo, bet aklam klausymui įsakymų ir komisarų kaprizo. Jis išvystė patalkavimą, veimainiavimą, nusilenkimą prieš vyresniuo-

sius, kitaip sakant — vergų ypatybes."

Taip rašo žmogus, kuris savo akimis matė Sovietų Rusijos tvarką.

BELSKIM BE SUSTOJIMO I LIETUVIŲ SIRDIS

Apleisdami mus, Lietuvos svečiai apgailėstavo, kad mūsų jaunimas yra atitolęs nuo lietuviškumo ir neturi net savo centralinės organizacijos.

— Kas bus, — paklausė vienas svetys — kai senesnioji gentkartė išmirs? Aš bijau, kad iš lietuvių gali palikti tik vien vardas Amerikos miestų ir valstijų istorijoje.

Pasakyta tiesa, karti tiesa. Nenuostabu, kad jaunimas tosta nuo mūsų ir mažai bemo-ka lietuviškai. Bet keista ir apgailėtina, kad suaugusių tarpe nėra ganėtinai pasiryžimo ir noro lietuvininti jaunimą.

Mūsų inteligentai rupinasi daugiausia savo reikalais. Kas dedasi aplinkui — ne jų biznes. Paprastų darbininkai gi, kurie sudaro apie 85 nuošimčius visos išsivijos, užimti kas dienininės duonos pelnymu; paviršutiniu politikavimu ir pasilinksminimu. Jaunimo auklėjimui nebėlieka nei laiko, nei lėšų.

Paraginimai per laikraščius ir mitingus neišjudina apatiškos masės; kalbėti, vis vien ką žirnius berti į sieną.

Bet pamoti ranka į tokį svarbų dalyką irgi negalime. Nepasisekė vienu būdu, bandykime kita. Belskime be sustojimo į lietuvių širdis; jei ne pusė, tai bent ketvirtadalis atsilieps. Kada žmonės bus pasirengę paaukauti atliekamą centą ir valandėlę liuso laiko, tuomet bukime tikri, jog darbas išsisiubavo ir pasisekimas užtikrintas.

Naujas Amerikos Atstovas Lietuvai

Washington, D. C. — Iki šiam laikui Suvienytos Valstijos turėjo vieną atstovą visoms trims Baltijos valstybėms: Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Tas atstovas gyveno Rygoje ir tik laiks nuo laiko teatvykdavo į Kauną.

Dabar prez. Rooseveltas paskyrė O. C. Noremą atstovu vien tik Lietuvai ir jis gyvena Kaune.

Visa orchestra

Garantuoją už "parašitą" — Ar šitas "parašitąs" tinka šokti iš orlaivio? — Taip, jeigu neatsidarytu, mes grąžinsim jums pinigus.

Amerikos lietuvių spauda yra stiprus ir rankis kovai su ištautėjimu; bukime jos draugais, bendradarbiais ir platintojais.

Kuomi Turi Rupintis Amerikos Lietuviai

PRISIDĖKIM VISI PRIE TAUTINIŲ DARBU

Vieningumo atžvilgiu Lietuva jau skiriasi nuo čionykštės išsivijos. Lietuviškas elementas Amerikoje, tai yra Lietuvos išsivija Amerikoje, nors yra ir skaitlinga ir pasiturinti, betgi vieningumo ir darnumo tautos darbuose jai truksta. Čionykštė išsivija priemena medį, kuris vietoje vienos viršūnės turi keletą stambių šakų, kurios kiekviena stengiasi būti viršūnė. Tos šakos trina viena į kitą; medis šakojasi, bet aukštyn neauga ir yra nykimo pavojuje. Kelias atsitikimais praėityje buta daugiau vieningumo, reiškia tautinis didesnio laipsnio vieningumas yra galimas.

O dabar, kai užsimezga koks maudingas kultūrinis darbas, tai dirbamas palaidai ir mažomis grupėmis. Tai ir atrodo, kad Amerikos lietuvių visuomenei truksta stipraus nugarkaulio, stiprios centralinės organizacijos, kuri galėtų švelninti srovines aistras ir ugdytų tautinio vieningumo supratimą. Amerikos lietuviai yra daug padarę dėl Lietuvos ir lietuvių tautos ir galėtų turėti daugiau reikšmės jei būtų vieningi, jei tampočiau savo tarpe susiorganizuotų. Dabar gi, kai viena grupė ką veikia, kitos arba stovi nuošaliai, arba priešingai; kai viena srovė norėtų dirbti kultūrinį darbą, kita grupė bando Lietuvai brukti savo sugalvotus receptus. Tuo gi tarpu, ta pati A-

merikos lietuvių spauda, kelia tokius uždavinius kaip va:

a) rupintis keleriopai daugiau negu iki šiol savo jaunimo lietuviškumu per mokyklos kalbos kursus, per sportą ir dainas bei turizmo pagalba;

b) ne palaidai, bet organizuotai rupintis Vilniaus likimu;

c) organizuotai rupintis savo profesiniais bei ekonominiiais reikalais ir savo draugijų likimu;

d) pagilinti savo ekonominius santykius su Lietuva, ypač prekyboje ir investimentų srityje;

e) pasirupinti bendromis jėgomis baigtį pradėtus kultūrinis darbus, kaip Cleavelando darželis, Pittsburgho Universiteto kambarys, kad pradėti naujus lietuvių tautai naudingus darbus;

f) aktyviai rupintis lietuvių Pasaulinės Sąjungos idėjos realizavimu;

g) ginti Amerikos spaudoje lietuvių tautos reikalus.

Yra berods aišku, kad tie uždaviniai be plano, be centralizuotos vadovybės, be sutartinės tautos vargiai pasiduos įvykinti.

Baigiant, tebuna leista pareikšti vilties, kad bent 20ties metų nepriklausomybės sukaktuves minint, Amerikos lietuvių visos srovės parodys pasiryžimo įeškoti tarpe savęs ne kivirčių, bet vienijančių argumentų, kad santykiavimas ir bendradarbiavimas su Lietuva pasidarytų našesnis ir vaisingesnis.

JUMORAS

Geresnis budas

Į sovietų biurą ateina žmogelis ir patydom sako valdininkui:

— Tavorščiau, kalbame prie keturių akių. Aš tau duosiu 1000 rublių, padaryk man tą malonę. Prižadau, niekas apie tai nežinos.

— Ne tavorščiau, geriau sumokėk man 10,000 rublių ir pasakok visiems. Tuomet galėsiu suareštuoti tave už apėmežimą valdžios.

Reikia vyro

Pas daktarą — specialistą ateina motina su gražia, 18 metų duktere. Gydytojas apžiūrėjęs jauną pacientę, atsuka ir taria motinai:

— Jai reikalinga vyro. Nugirdusi tą duktę surinkta: — Hurah, man neims ilgai pasveikti!

Užmerkis akis.

Jis — Pabučiuočiau jus, jei gu niekas nematytų... Ji — Tai gerai, aš užmerkis akis.

Dentisto ofise

— Kokie dantys pirmiausia išauga pas žmogų? — Pieniniai. — O kokie paskiausiai? — Falšyvi.

Meilės pradžia

Jis: — Nuo kada pajutai, jog mane myli? Ji: — Kai pradėjau pykti ant tų, kurie tave kvailiu vadina.

KOKIOSE SĄLYGOSE SLA. GALI AUGTI IR STIPRĖTI

"Bendro fronto" spauda pa stebėjusi "Sandaroje" pareiskimą, jog SLA. prie dabartinių vadų, pradeda pamažu džiuti, griebėsi cituoti "Tėvyne", kurioje esą pasakyta, jog susivienijimas gražiai tarpsta ir stiprėja.

Ir "Keleivis" užduoda tokį Saliamonišką klausimą:

"Na, tai kuriam judvieju tikėti? Visuomenei butų pravartu žinoti, kaip ištikrųjų yra: ar ta didžiausia Amerikos lietuvių organizacija "tarpsta" ar "džiustata".

"Jeigu ji tarpsta, tai kodėl ponas Vitaitis nepasako "Tėvyne", kad jo partijos organas "Sandara" meluoja".

Kadangi del mūsų pasakymo kilo diskusijos, tai norėtu- mem štai ką dar pridėti: Susivienijime labai gerai sekasi tiems, kurie forklozuoja nuosavybes ir veda įvairias jo bylas teismuose. Tiems yra rugiapiūtė. Paprasti nariai gi vargiai ar jaučiasį gerai mokėdami kas mėnesį ekstra penktukas ir gaudamį sumažintą "Tėvyne".

O apie SLA. augimą ir bujojimą dabartinėse aplinkybėse parodo štai koks faktas — paties prezidento F. J. Bagočiaus kuopa keturi metai atgal turėjo devynius narius; tokia pat ji tebėra ir šiandien. Centro išdinkkas p. K. Gugis per aštuonius metus savo viešpatavimu nesiteikė prirašyti nei vieno nario prie susivienijimo.

Svarbiausia gi kliūtis SLA. augimui yra socialistų ir bolševikų šaura, demagogiška politika. Geriausi susivienijimo darbuotojai ir organizatoriai tulį Pildomos Tarybos narių apšaukiami "mešlynų vabalais", "atžagariaiviais" ir panaiais "komplimentais". Mes neperdedam sakydami, jog SLA. gali gyvuoti tik ant tautinių pamatų. Prašalink šią idėją ir pakeisk ją Markso arba Stalino, susivienijimas kaip bematant nudžius.

— Ex-patriotas.

SUKYS-DODDY-ANTONISEN, INC.

SKOLINAM IR PERKAM PIRMUS MORGICIUS.

INSIURINAM GEROSE KOMPANJIOSE — NUO UGNIES, VĖTROS IR T. T. TAIPGI — STIKLUS, AUTOMOBILIUS IR RAKANDUS.

3320 South Halsted St., Chicago, Illinois
Telephone YARD 5215

STATYKITE!

Tegul jusų rendų kvitos nuperka namą. Mes pastatysime ant jusų loto murinę English type rezidenciją, kuri norintiems bus pilnai įrengta del 2 šeimynų taip pigiai, kaip \$5,850.00. Šiame name turėsite sau gražų flatą, o antro flato renda apmokės visas namo išlaidas. Statome visokios rūšies naujus ir taisome senus namus. Visą darome ant lengvų išmokėjimų. Parupiname F.H.A. paskolas ant 10—15 ar 20 metų. Padarome planus, duodame išrokavimus ir kitus patarimus veltui. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL & CO.

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

2502 West 69th St. Tel. Grovehill 0306

Lietuviai Amerikoje

ŠIE MONTELLO, MASS. SANDARIEČIAI UŽSIMOKĖJO NARIO MOKESNIUS

Jie yra nariai ALT. Sandaros 24 kuopos

Smagu pažymėti, jog Montello, Mass. sandariečiai neužmiršta savo pareigų remti tautinį veikimą ir savo organizaciją.

Šiomis dienomis tapo prisūsta centran nario mokesnis nuo 30 narių. Štai jų vardai:

- M. Belkus,
- P. Grigas,
- J. Jodaitis,
- C. Yurgelionas,
- L. Kapson,
- W. Linga,
- H. Mankevičius,
- J. Meduse,
- M. Navickas,
- M. Podžiūnas,
- T. Rasevičius,
- J. Rizel,

- W. Sharkus,
- A. Sankunas,
- L. Shakis,
- A. Šimkus,
- P. Tamulevičius,
- S. Tuinila,
- P. Vaičiūnas,
- A. Vaitkus,
- M. Valantukevičius,
- V. Vervečka,
- A. Žarkauskas,
- W. Zinkevičius,
- S. Buinauskas,

Nauji Nariai:

- A. Atkinas,
- J. Yurgelionas,
- Z. Yakubavičius,
- M. Mitchell

Atnaujino prenumeratą:

- F. Norkus,
- J. Pilipauskas.

Mano Pastabos

TAS PATS

Lietuvos svečiai nors ir labai inteligentiški buvo, bet visgi neiškentė ir pasiūgė nemadingai, sudodami po smugį: katalikų federacijai, kunigų vienybei ir socialistų bendram frontui...

Socialistų bendras frontas boikituodamas Lietuvos svečius, labai daug išnaudojo energijos ir popierio, ir neko nelaimėję, dabar tyli, o katalikiški federantai ir vienybiškai šluostosi lupas, nučiuočiavę Gilvydį ir Kviklį.

Nors SLA. viršinių nominacijos bus paskelbtos tik už dviejų mėnesių, bet lietuviški "maskolai" taip ilgai laukti negalėjo, — visu bendru frontu jau pradėjo savo balsavimus; visiems liepia balsuoti "streit" už dabartinę tarybą, o patys užkampiuose įsiekio kandidatų į izdo globėjo ir redaktoriaus vietas...

CONN. SANDARIEČIŲ APSKRIČIO IR NEW YORKO SANDARIEČIŲ PIKNIKAS

Laukiama svečių iš daugelio apielinkų.

Rugpjūčio 29 dieną, Indian Grove Parke, New Haven, Conn. įvyks Conn. valst. Sandariečių apskričio ir New Yorko bei Brooklyno Sandariečių bendras piknikas. Šis piknikas bus vienas iš didžiųjų, kokie įvyksta Conn. valstijoje. Jame dainuos Bridgeporto Jaunuolių Choras, vadovaujama p. P. Bružas.

New Yorko bei Brooklyno Sandariečiai taipgi rengiasi smarkiai tame piknike dalyvauti. Kuomi jie prisidės prie programo, kol kas dar nežinoma. Tik yra tiek žinoma, kad dalyvaus visas burys žinomų žymių veikėjų, kurie vieni pasakys prakalbas, kiti šiaip pasikalbės su suvažiavusių kitų kolonijų veikėjais.

Kiek tenka girdėti, visos Conn. valstijos lietuvių kolonijos rengiasi tame piknike skaitlingai dalyvauti, nes visiems bus linksma ir malonu pasimatyti su tolimų kolonijų veikėjais.

Piknike kalbės Sandaros Prezidentas S. Gegužis, iš Mahanoy City, Pa. Taipgi

Vyčių seimas buvo istoriškas dviem atžvilgiais: viena tai, kad seimas buvo "jubilinejis", o antra, kad delegatas iš Worcester, Mass. susimerkęs su delegate iš Indiana Harbor, ir nuėję į teismabūtį "apsiženių". Centro valdyba supykus, kad jaunavedžiai jos nekviatė į vestuves, griebsi keršto: susišaukė poseiminę sesiją ir jaunavedžius išbraukė iš narystės knygu...

"Jaunimas" susižavėjęs Lietuvos sportininkais, imasi suorganizuoti visus Amerikos lietuvius sportininkus, kad kam nors kitą vasarą patekti sportininkų ekskursijon į Lietuvą. Jei tai pasiseks, tai bus gražu. Tada tie vaikai galės ir "senių" klaidomis piktintis, o dabar kol dar žvirblys ant stogo, tai nėra ko taip augštai šokinėti, nes vis tiek pas tuos senius prisieis prašyti pinigų.

manome, kad piknike dalyvaus didelis burys Sandariečių vykėjų iš Mass. valstijos, su kuriais taipgi bus malonu pasimatyti ir pasikalbėti.

—Reporteris.

Jonas Dimša ir Sesuo Žuvo po Traukiniu

Camden, N. J. — Jonas Dimša, 27 metų ir jo sesuo Ona, 19 metų važiavo automobiliu į farmą netoli Bridgeport, Conn.

Prie Finley jie bandė pervažiuoti traukinio bėgius, bet tuom tarpu į juos sudavė traukinys ir abu tapo užmušti.

Ar Yra Sveika Valgyti Šviežių Duoną?

Krautuvėse ar restoranuose mes griebiam šviežią, tik ką iš kepyklos atvežtą duoną, nes ji yra minkštesnė ir mažiau reikia kramtyti.

Bet kas atsitinka mūsų viduriuose, kai ten patenka šviežia duona? Pirmiausia ji susivelia į kietus gabalėlius ir nesiduoda suvirškinti. Pilve pasilieka ilgesnį laiką ir mes pajuntam šokių tokį skaudėjimą.

Geriausia vartoti tokia duoną, kuri jau truputį pastovėjusi, o ne šiltą iš pečiaus.

Keletas Karčių Nusiskundimų

Tur but jums niekas nebuvo pranešęs, kad aš, Dėdė Pakausis, atostogauju nebuvelių žemėj. Išvažiuodamas bandžiau surasti ką nors savo vietoj, bet "radaktoriu" mažai kas norį buti.

Tulas pečkury buvo apsiėmęs su tokia sąlyga — jis parašys daugiau naujų reikiu, bet aš turėsiu grįžti atgal į Chicago ir padėti ženklelius: taška, kablelį ir taip toliau. Tų dalykų jis nepažįsta, bet šiaip sau esąs neblogas rašytojas.

—Kam čia "baderiuotis" tokiais mažmožiais, — tariu jam — gale straipsnio sudėk

tuos ženklelius, tegul patys skaitytojai pasirenka sulig savo skonio ir nuožiūros...

Bet mano draugas nesutiko: — Tas įžeis mano reputaciją, — teisinosi jisai.

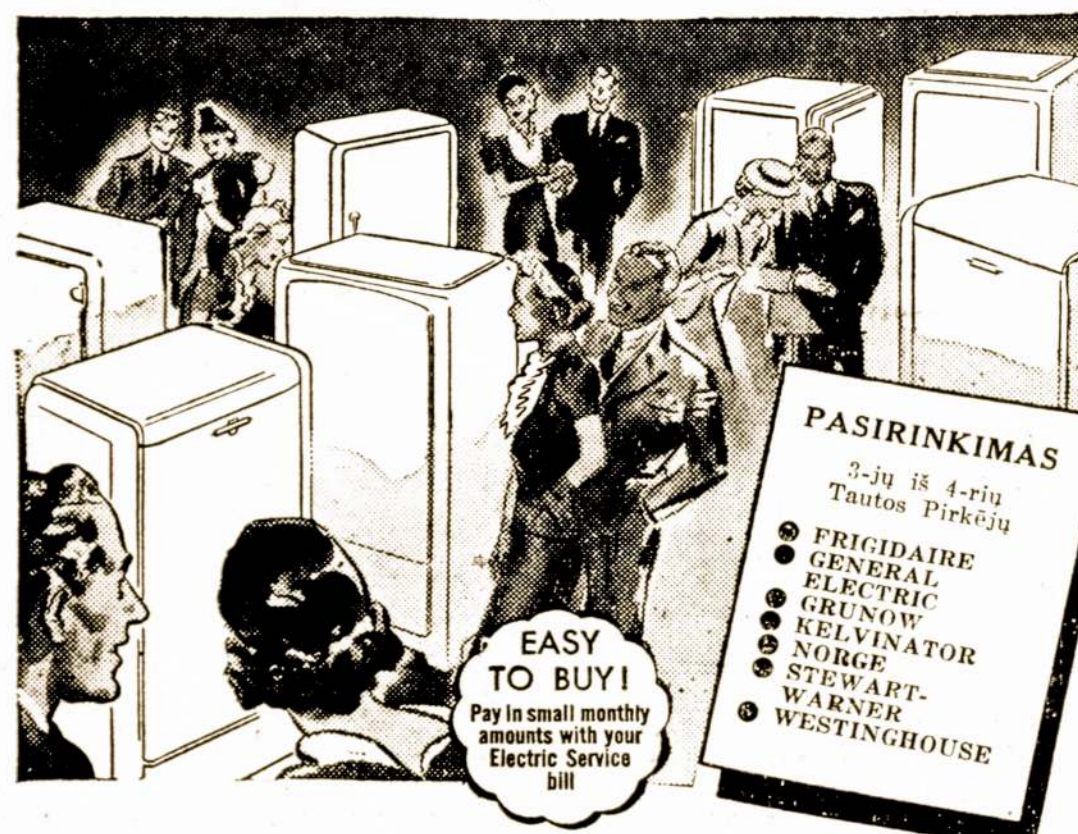
Taip ir nuėjo niekais mūsų derybos. Sugrįžęs Chicago nustebau, kad niekas ir nepa klausė, kur dingio Dėdė Pakausis. Mat, apsenęs ir pražiulęs senbernis, tai kaip šluota kertėj, niekas jo nepastebi.

Ne taip, kaip su sportininkais. Jie čia buvo, visi juos glamonėjo, o išvažiavus jiems į Lietuvą, šimtaj merginų žada vykti į Kauną juos aplankyti.

MATYKIT SEPTYNIAS ELEKTRIKINES LEDAUNES, KURIAS PASIRENKA 3 IŠ 4 PIRKĖJŲ

Visos sudėtos vienoj parankioj parodoj vidurmiestio ir apylinkių

Commonwealth Edison Electric Krautuvėse

• Jūs sutaupysit laiko... jūs sutaupysit pinigų... jūs busit geriau patenkinti, jei pamatysit šias septynias vadovaujancias ledaunes vienoj didelėj parodoj. Daug skirtingų miery ir modelių, platus kainų skirtumas. Jūs rasit elektrikinę ledaunę tikrai atsakančią jusų reikalavimams.

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS

DOWNTOWN — 72 W. ADAMS STREET — 132 S. DEARBORN STREET
Telephone RANDolph 1200, Local 66
4562 Broadway 4231 W. Madison St. 852 W. 63rd St.
4833 Irving Park Blvd. 4834 S. Ashland Ave. 2950 E. 92nd St.
2733 Milwaukee Ave. 11046 S. Michigan Ave.

Downtown Electric Shops close at 7 p. m., and branches at 6 p. m., on Saturdays during August.

UŽ PADĖTUS TA UPINTI PINIGUS MOKAME JUMS 4-tą NUOŠIMTĮ.

10 Atsakymų Dėlko Patartina TAUPYTI PINIGUS

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO:

1. Išmokam %
2. Kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5000.00
3. Gryna Lietuvių įstaiga
4. U. S. Government priežiura
5. Nereikia laukt 2 arba 3 metus gauti nurokavimo kas 6 mėnesiais: Sausio 4% Mes išmokam be jokio ir Liepos mėnesiais.
6. Nėra Saugesnės Įstaigos
7. Padėti pinigai niekadoss negali žuti
8. Depresija negali pakenkti
9. Reikalaujamas padėtus pinigus gali atsiimti
10. Skolinam pinigų ant saugių pirmų morgičių nuo 1 iki 20 metu

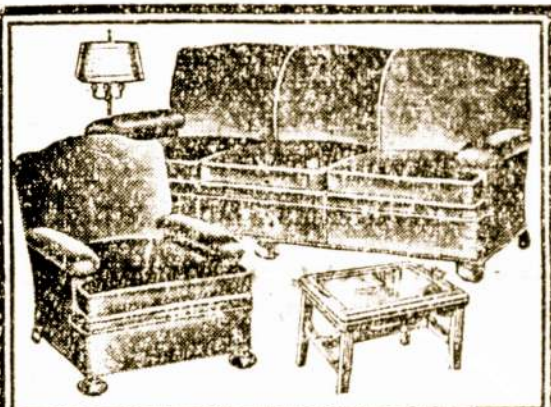
Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago

2324 South Leavitt Street, Kampas 23rd Place

JUSTIN MACKIEWICH, President. HELEN KUCHINSKAS, Secretary

PEOPLES KRAUTUVĖSE Rugpjūčio Mėnesio DIDIS Išpardavimas

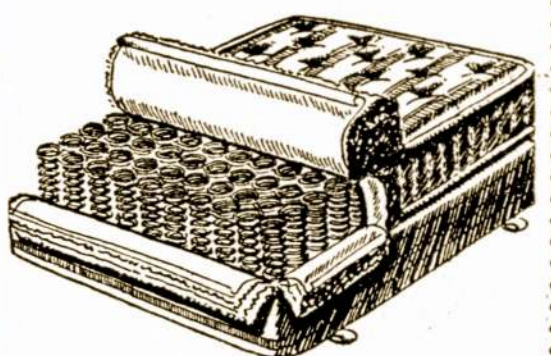
Siulomi Speciali Bargenai ant puikiausių rakandų ir visokių namam reikmenų.

Naujos Mados, gržūs ir gerai padryti Parlor Setai verti \$75.00, už \$44.50

Šis Naujos Mados 5-kių dalių Brakfast Setas vertės \$35.00 už \$18.95

Parsiduoda Garantuoti Springsiniai Matracai vertės \$18.00 už \$9.75

LENGVUS ISMOKĖJIMAI Didelė nuolaida už senus baldus mainant ant naujų.

PEOPLES FURNITURE

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. HEMlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond St. LAFayette 3171

CHICAGO, ILL.

Tikra "liukė" tiems Lietuvos berneliams. O čia Chicagoj, nekaltų bernelių dvasios vadas jau antri metai įesko "burdingierkos" ir vis jėgali rasti.

Kitas mano draugas, beveik tų pačių metų kaip ir aš, bandė užmegsti romansą su viena moterim. Ir kas atsitiko? Nuo jos nebegali atsikratyti. Ir vėl bėda.

Kaip sau nenorit, bet gyvenimas sulaukus trečios jaunys tės yra pilnas keistenybių.

Stalino Laikrodis

Proletarų vado dienotvarkė

Jau išmušė devinta Ir Stalinui įkrinta Mintis, taupant laiką, Pašaukti čezvičaišką.

Dešimta greit praslinko, Kol visi susirinko. Ukazą skuba duoti — Šimtinę areštuoti.

Vienuolikta valanda, Teisėjai kaltę randą, Ir rankomis patrynę Nuteisia mirt šimtinę.

Štai dvylikta atėjo, Retežiai sužvangėjo; Ir kaliniai prie sienos — Jau baigiasi jų dienos.

Pirma jau Kremliaus bro-me; Globok juos Abrahame! Juos Stalinas vailšino Nuodingom kaulšino švino.

Antroji kai atslinko, Vėl Stalinas surinko: Teisėjus ir kabalą; Naujus planus jie kala.

Trečia-tą patį žada,

MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija Visų Rušių Nuotraukos W. J. STANKUNAS FOTOGRAFAS 3315 So. Halsted Street Tel. Yards 1546.

Skanus Valgiai ir Visokie Gėrimai TOPAZ ALUS ir Lengvi Užkandžiai ST. LENDZBERGIO UŽEIGOJ 1435 W. 47th St.

Pusantrio bloko nuo Ashland Kviečiami visj tautiečiai bile laiku, bile valanda.

KRUKONIS-OLSZEWSKI & CO.

Parduodam ir mainom namus ir farmas Užrašom visokios rušies apdraudą — Insurance Padarom legalius dokumentus Renduojam Apsaugos skryneles "Safety Boxes"

Krukonis-Olszewski & Co. 3251 South Halsted Street Chicago, Illinois Tel. Victory 1233

Didžiausia Lietuvių Drabužių Krautuvė Chicagoje

Platus pasirinkimas sezoninių "siutų", skrybėlių ir marškinių. Kainos žemesnės negu vidurmiesty.

BRIDGEPORT CLOTHING CO. J. Petrauskas, Sav. 3312 South Halsted St. Chicago, Illinois Phone BOULEvard 1162

Kurie įžeidė vadą, Mirtim neatmokėjo — Jau jų eilė atėjo.

— Pupa.

IŠ OKUPOUTO KRAŠTO

Nubaudė R. Bagdoną už tai, kad pasirašė po memorijau.

Ryšium su nusiųstu Vilniaus krašto lietuvių memorijau Lenkijos valstybės prezidentui, kuriame buvo atvaizduota sunki lietuvių buklė Vilniaus krašte, po tuo memoran dumu kai kurie pasirašiusieji asmens buvo nubausti administracinėmis baudomis.

Pereitą savaitę Vilniaus miesto storastijon buvo iškvie-stas ir lietuvis agronomas R. Bagdonas. Jis buvo ištardytas dėl to memorialo, ypač klausinėjamas buvo dėl jo autoriaus.

Už pasirašymą po tuo memorijau, Vilniaus storasta nubaudė R. Bagdoną 100 auksinių baudos, arba baudos nesumokėjus — trims dienoms aresto.

Tuo budu memorialą pasirašiusieji lietuvių, išskyrus kun. Viskantą, visi jau yra nu-bausti panašiomis baudomis.

Bridgeporto Mezgimo Dirbtuvė

- Parduodam Vilnonius Sveteries del motery, merginų ir berniuku.
- Sunkus ir lengvesni — Turi me iki 54 didžio.
- Megstos vilnonės pančekos moterims, vyrams ir mergaitėms.
- Vilnonės keptaitės berniukams ir mergaitėms.
- Vilnonės pirštines moterims, vyrams ir mergaitėms.

Sutaupysit nuo 25 iki 50% Taisome Senus Sveteries

Bridgeport Knitting Mills

F. Salemonavich 504 W. 33rd St., Chicago, Ill. Netoli Normal Ave. Tel. Victory 3486

Atdara kiekvieną vakarą ir Sekmdieniais.

Englewood 5883-5840

P. CONRAD STUDIO

420 WEST 63RD STREET Dar gražiau, moderniskiau įrengta.

Phone Boulevard 7258

LIETUVIŲ ĮSTAIGA MONARCH

Wine and Liquor Store John Gaubas, Sav. 3529 So. Halsted St. Chicago, Ill

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — Gossip — News

No. 34 — August 20, 1937

VOLUME IX

SUCCESS

By Aldona Gulbin

"There is no defeat, in truth, save from within; Unless you're beaten there, you're bound to win."

No defeat except from within. C. C. Cameron wrote those words in a poem of his called "Success". How many wise philosophers before him have said the same thing; and how many, many men and women struggling against poverty, against disease, against ignorance, against all the slaps and kicks and blows of a seemingly merciless fate have proved the truth of it — by winning. I mean winning over weakness, timidity, over fear.

The man and the woman are worth more than any possessions they might have, anyway if you cringe before power, if you whine under difficulties, if you fear the future and worry over the past, it does not make any difference how much money you have amassed, you are a failure, because the most important thing — YOU — has been neglected. That is what we all need to be concerned about. Jobs, yes, that is all right. You need a job, and you will get one all the quicker if you do not let yourself be beaten from within. Sick? of course, that is tough, all right. But you will get well quicker if you do not let it lick you. It can even kill you, but it can not lick you if you are game, and you will have the good opinion of all who know you if you leave this world with flying colors. That is about all we care about, anyway after we are gone — the good opinion of those who love and remember us here.

The GOSSIP COLUMN

Vanda Micevičius, who a few years back was Sandara's office "manager" has decided that a bridal path is just the thing. She will soon be known as Mrs. Zabella. Good Luck and Loads of Happiness to both, you and Stanley.

Freda Kinder — Went to Detroit to be the maid of honor for her cousin. We knew that they could not get along without her charms to brighten up the wedding.

Eleonor Platkus — Was hostess to visitors from Cleveland for the past week. She certainly showed them the town, from the top to the bottom, even as much as taking them slumming.

Sally Aleks — with her sister and Jean Misickaitis were seen at the Sand Dunes last Sunday, but that isn't all a yacht came to shore to pick them up, and did they go — of course. They were later seen trying to dive off of the yacht's roof, but I would advise them to take a few lessons in diving.

Milda Baronas and Anthony Vaivada are going to be married next month. We hope that they spend the rest of their lives living on Happiness, Joy, and Good Fortune.

Alex Budrik — Chicago's furniture dealer and radio announcer's nephew has plans of bringing a Helen Kunika to the altar in matrimony.

Miss Aldona Narvid, a good member of Sandara who is now vacationing at Buffalo has planned to marry Joe Venskaskas (Sport Editor) when she gets back. Good Luck to both of you.

Aldona Vaišvil is back from her vacation or shall

MOKSLO KAMPĖLIS

ŽMONĖS YRA DAR DAUG UŽSILIKĖ PRIETARŲ

Gydymai burtų pagalba ir kiti keisti papročiai.

Daug žmonių vis dar tiki, kad voro tinklas uždėtas ant įpiovimo sustabdys kraujo tekėjimą, nors tas tinklas pilnas dulkių ir greičiau gali padaryti blogo, negu gero. Kiti mano, kad sudyta kiauliena ir terpentinas išgydys visus įpiovimus, arba kad visos karštas kraujas tikrai išgydys gyvatės įkandimą, o kramtytas tabakas — bitės įkandimą. Viena motina tymais sergančiam vaikui nedavė vandens atsigerti ir neprausė jo veido ir rankų pilnai tikėdama, kad jeigu ji taip darys, tai vaikas numirs.

O kiek motinų apriša įvairiausių daiktų aplink savo vaikų kaklus apsaugoti juos nuo užkrečiamųjų ligų.

Daug išmislų vartojama išgydymui reumatizmo. Vienas žmogus pataria aprišti rankos riešą su variniu dratu, kitas tikrina, jog raudonas siulelis irgi geras.

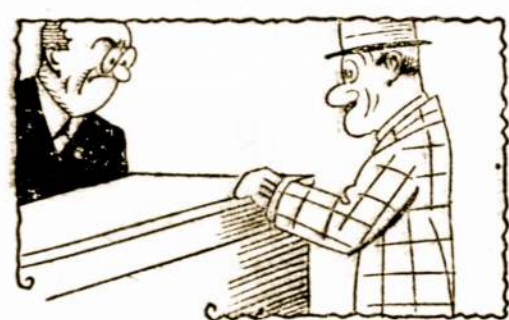
Įvairios tautos turi savo ypatingus prietarus. Afrikos žmonės tiki, kad jeigu jie pasilikis kaulą mirusios giminės, tai tas jų gyvastį pailgins; arba, jog liuto dantis apsaugos savininką nuo malybių. Jeigu vyras pameta dantį kovos lauke, nepaisant kokių būdu, tai jis turi jį surasti ir nešioti su savim, nes kitaip pames ir kitus dantis. Susitraukimas pirštines reiškia, kad pirštinių savininkas mirs.

Kada mažas žydukas pameta savo pirmutinį dantį, tai vaikas turi kelis kartus apsisukti ir įmesti tą dantį į pečių, prašydamas, kad sekantieji jo dantys būtų druti ir stiprūs.

Jauna mergina, kuri tiki, kad nušluostytas veido mėnulio šviesoje išnaikins spogiukus blogo niekam nedaro, ir pavojun nestato sveikatos, bet sergantį žmogus, kuris netiki gydytojams, bet perka visokius ženklus ir juos nešioja tikėdamas taip pasveikti, yra netik pavojingas sau, bet ir visai jo apielinkei.

— FLIS.

IN A FEW LINES

Customer—What is the smallest volume you know of?
Bookdealer—The volume of business, just now.

MAYBE THE PARROT

Mr. Crow—Now what sort of a bird laid those eggs.

TRACING THE STRAND

"My husband had a long hair on his coat last evening."
"Don't worry. No young girl wears it long now."

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

Įvairios Žinios

Kada ir Kaip Išikūrė Marijampolės Miestas?

SIS TAS IS MARIJAMPOLES PRAEITIES IR DABARTIES.

Maždaug prieš trejetą šimtų metų per Maskvos karą Suvalkijoje apsigyveno daug pabėgėlių. Vieni iš jų kurį laiką gyveno giriose, kiti iškūrė pašešupiais. Vienas kaimas (kur dabar Marijampolė) pavadinta Pašešupiu. Vėliau nuo 1732 m. tas kaimas pavadintas Starapole. Grafienė P. Butlerienė, kuriai priklausė žemės plotai nuo Nemuno iki Šešupės, Starapolėje pastatė medinę bažnyčią ir medinį vienuolyną, padovanojo vienuoliams marijonams nemažą žemės sklypą ir leido marijonams įkurti miestelį. Naujajį miestelį pavadino Marijampole. 1792 metais karalius Stanislovas Augustas suteikė Magdeburgo teises ir davė miesteliui herbą — Sv. Jurgį ant balto arklio.

Karaliaus rašte yra minimas tiktai Marijampolės vardas. Nuo laiko visuose valdžios raštuose buvo žymima Marijampolės vardas, o Starapolė pamažu išnyko. Vėliau marijonai pasistatydino mūrinių vienuolyną ir 1818 m. gražią bažnyčią, nes senoji (medinė) sudėgė.

Lenkų karalystės metu Marijampolė buvo apskrities miestu. Apie 1840 metus lenkų valdžia įsteigė 4 klasių progimnaziją, o po lenkmečio rusų valdžia įsteigė pilną gimnaziją. Miestas pasidarė gan reikšmingas ir gerokai išaugo, kad prie Sv. Jurgio baž-

BRIGHTON PARK

PRANESIMAS NAMU SAVININKAMS

Jeigu kieno taxai yra per aukšti, kiekvieno namo savininkas turi privilegiją komplainant padaryti į Board of Appeals of Cook County ne vėliau rugpjūčio 31 dienos, 1937 metais.

Faktališkus prirodymus reikia prirodyti pildant blankas, paveikslus namo (snopshot) yra reikalingi visiems, kurie manote daryti komplainant. To lesnei informacijai kreipkitės į mūsų organizaciją. Blankas galima gauti organizacijos raštinėj. Nariams prigelbstim išpildyti komplainant blankas.

Brighton Park Landholder Bureau Association,
2608 West 47th St.
B. R. Pietkiewicz,
Vedėjas.

MRS. ROOSEVELT SIMPATIZUOJA ISPANŲ LOJALISTAMS.

New York. — Krutamų pavelsių magnatas A. Zukor surengė pikniką Ispanijos lojalistų vaikų naudai.

Garbės patronu šioj promogoj buvo Mrs. Roosevelt, prezidento žmona.

ŠIS BEI TAS

Gary, Ind. lietuvių piknike vienas komunistas bučiuodamas Kviklį džiaugėsi, kad — "mes abudu broliai lietuviai", o socialistų dienraštis nudžiugo, kad prie Sv. Jurgio baž-

nyčios kampo atsirado juoda tobyčia su pamaldy užrašu lietuvių kalba. Vadinasi, bendras frontas pradeda lietuvi...

KELIOS EILUTĖS (NETURINT KĄ VEIKT)

Neturint ką veikti, tenka prisiminti ir apie Sandaros rudeninį pikniką, kuris įvyks Nedėlio, Rugsėjo-August 19 dieną, Royal Oaks Parke, prie 87-tos gatvės, vienas blokas į rytus nuo Kean Ave.

Kaip kas metai, taip ir šiais metais šis Sandaros piknikas žada būti puikus visais žvilgsniais ir kurie jame dalyvaus — nesigalės!

Bus gera orchestra, puikus programos ir kiti įvairumai. Todėl, visi Sandariečiai ir draugai rengkitės jame dalyvauti.

"Johnny" jaučiasi laimingiausiu pasaulyje apsirinkęs tokią malonią blondiną. Bet Eleonora ant jo už tai nepyksta. Tačiau sako, kad, girdi, nors jo pavardė jai geriau patinka už tą, kurią ji paveldėjo nuo savo tėvo, "but she prefers to be June Bride". Bet aš labai abejoju — kas gali taip ilgai laukti...

Aną dieną užėinu į vieną krautuvę Bridgeporte pasipirkti tulų menkniekių. Jauanas žydėlis priėjo ir prašeko mane lietuviškai. Klausiu ar jis atvykęs iš Lietuvos. Atsako, jog čia jis yra gimęs ir augęs.

Stebėtina, nekurie lietuvių vaikai nesukalba lietuviškai, o čia gimę ir augę kitataučiai kalba lietuviškai.

Gal del to tai ir varo musiškius iš biznio, net ir lietuviškose kolonijose. Ai-Sy.

VISI KVIEČIAMI Į IŠKILMINGĄ Grand Opening ROOKIE'S TAVERN

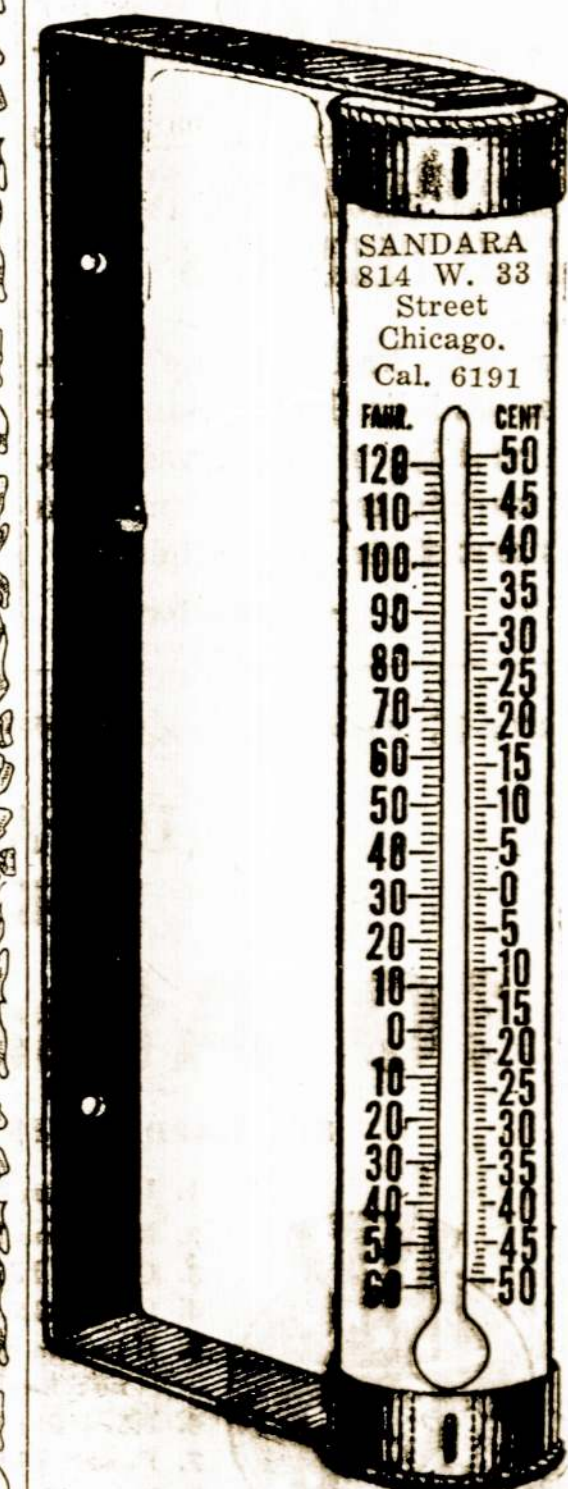
3321 SO. LITUANICA AVE.

Subatoj, Rugpjūčio-August 21 Dieną

Gera muzika šokiams ir Skanų užkandžiai bus teikiama veltui. Kas atsilankys, užtikrinama geras laikas. — Visus nuoširdžiai užkveičiam, ANATANAS GUDAITIS IR SUNUS.

ATYDA

PASINAUDOK ŠIA NEPAPRASTA PROGA! Lietuvos-Amerikos Vertingas Termometras SU KIEKVIENA "SANDAROS" METINE PRENUMERATA

Šis specialiai SANDARAI padirbtas ir pritaikytas naudojimui Lietuvoj ir Amerikoje vertingas, puikus ir įdomus termometras DABAR yra duodamas su kiekviena nauja arba atnaujinta Sandaros prenumerata. Tankiai mes skaitome laikraščiuo-

se, jog Lietuvoj yra tiek ir tiek šalčio arba karščio, bet nedaug kam yra žinoma kaip šalta ar šilta pagal termometrą naudojamą čia Amerikoje. Įsigijus šį termometrą, kuris, kaip čia matote, turi Celsijų (Centigrade), vartojamą Lietuvoje ir Fahrenheit, vartojamą čia Amerikoje, mes galėsime padaryti palyginimą.

Taigi, Tamstos prisijusdami \$2.00, gausite metams "Sandara" ir šį įdomų ir brangų termometrą. Gi prisijusdami \$3.00, Tamstos suteiksime puikią dovaną — "Sandara" metams ir šį termometrą saviškiams Lietuvoje.

Todėl pasinaudokite šia proga tuojau, nes ši dovana siuloma trumpam laikui.

SANDARA

814 West 33rd St. Chicago, Illinois.

Šiuomi užsiprenumeruoju "SANDARA" metams ir siunčiu \$.....
Prašu man tuojau prisijusti LIETUVOS-AMERIKOS termometrą.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....

Miestas .....

Pirkit Tik NORGE IR BUKIT UŽTIKRINTI, KAD GAUSIT GERĄ ŠALDYTUVA

- 1—Žemesnės temperatūra išlaikys produktus šviežiais nuo 2 iki 5 kartų ilgiau.
- 2—Didesnis drėgnumas vidury palaikys tą natūralų sultingumą.
- 3—Norge kainos yra žemos. GALITE PIRKTI LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS.

ROOSEVELT

FURNITURE CO. Inc.

2310 West Roosevelt Road

Phone SEELEY 8760 Chicago, Illinois

M. Yčas Prisimena Išeivių Gyvenimą

NUŠVIEČIA AM. LIETUVIŲ GYVENIMĄ IR POLITIKĄ 25 METUS ATGAL

Zinomo Lietuvos darbuotojo Martyno Yčo išleistuose "Atsiminimuose" nemažai viešgėsta ir Amerikos lietuviams. Mat jis, drauge su Dr. J. Basanavičium aplankė išėjusius Jų kelionė po mūsų kolonijas dvidešimtis keturi metai atgal buvo pasekminga. Aukščiau minėtam tikslui jie surinko \$23,000. Be to, jie išjudino lietuvius, sukėlė patriotinį upą ir prirėngė dirvą tolesniam bendradarbiavimui tarp Lietuvos ir išėjusiu.

Važinėjimais, prakalbos, baliai vasaros karščiuose taip nuvargino senuką aušrininką Dr. J. Basanavičių, kad jis grįždamas susirgo ir iš to ligos nebeatsipekėjo.

Sustojimas New Yorke

Patekę į New Yorką ir Brooklyną, svečiai atsidūrė savųjų tarpe. Martynas Yčas šiaip atpasakoja pirmutinį vizitą lietuvių įstaigoj:

— Pirmiausia mus nuvedė pas vieną saliuininką. Mus labai maloniai pasitiko didelis, placių pečių ir raumeningų rankų vyras. Pasirodė esąs ristikas Kundrotas. Mums jį rekomendavo kaip gerą tautietį ir lietuviybės šulą.

— Čia lietuvių iš tėvynės, — sako mūsų vadas: — dr. J. Basanavičius, kurs "Aušrą" leido ir žadino mūsų tautą, o čia adv. M. Yčas, lietuvių atstovas Rusijos dumoje.

— Na, tai ko gersite? — užklausk mūsų vaišingas semininkas, prisėdęs prie mūsų stalo.

— Dėkui, mes nieko negeriamo.

— Na, tai kuogi aš galiu tokius brangius svečius pavaisinti? Nors vandens su soda išgerkite.

Sutikome. Jis atnešė man su Dr. Basanavičium vandens, o sau ir palydovui po klebonišką.

Mūsų šeimininkas pažiūrėjęs į mane kaip droš iš džiaugsmo man per petį, sakydamas:

— Ale tokį gražų žmogų mums Lietuva atsuntė!

Aš taip ir sukniubau kedėje. Po tokio gražaus komplimento petis man skaudėjo bent kelias savaites.

Kun. J. Tumas ir Dr. J. Šliupas

Iš New Yorko, Dr. J. Basanavičius ir M. Yčas nuvyko į Scranton, Pa. aplankyti kitą aušrininką Dr. J. Šliupą. "Aušros" įsteigėjų susitikimas buvo labai jaudinantis. Esą — "abu barzdočiai, apyžiliai seniai puolė viens kitam į glėbį ir kaip jaunuoliai studentai karštai pasibučiavo. Ilgai spaudė kits kitam rankas ir į akis žiūrėjo".

Svečiuodami pas Dr. J. Šliupą, Lietuvos pasiuntiniai, patyrė, jog 1912 metais besilankydami Amerikoje kun. J. Tumas užsuko pas Dr. J. Šliupą ir hipokritiškai jam pareiškė: "Šliupai, aš tame myliu ir gerbiu tavo darbus, bet tavo raštus deginu." Ištikrų jų, kun. J. Tumas nesudegino nei vienos Šliupo knygos.

Vėliau, atsikreipęs į Eglę Šliupienę, kun. J. Tumas išdrožė tokį pamokslą:

"Motina, mes tave gerbiame ir mylime kaip pirmąją mūsų moterį rašytoją. Tavo vardas, kaip aušrininkės, žadindes savo poezija mūsų tautą liks nepamirštinas. Bet kad tu leidai savo vyrui atsiskirti nuo katalikų bažnyčios ir savo vaikų nekrikštijai, tai teks tau už tai prieš Dievą atsakyti ir pekloj degti!"

Šliupienė kukliai atsakė: "Aš labai prisibijau, kad tenai mes su tamsta nepasimatytumem."

Pasiekus Chicagą

Atvykę į Chicagą liepos 30 dieną 1913 metais svečiai buvo iškilmingai sutikti. M. Yčas atvaizduoja tą sekančią:

— Lietuviškoji Chicaga subruzdavo. Laikraščiai buvo pilni raginančių straipsnių dėti aukas Tautos Namams Vilniuje. Centralinė visų lietuvių sąjungos valdyba sukviė delegatų susirinkimą ir išleido atsisaukimą, raginantį jas prisidėti prie šio prakilnaus darba aukomis. Šis susirinkimas buvo suauktas J. Hertmanavičiaus ir J. Elias iniciatyva, pastarojo svetainėj.

— Prakalboms gelbėjo iškalbingas ir sumanus "Lietuvos" laikraščio vyriausias redaktorius B. K. Balutis. Be jo, dar prisidėjo Kleofas Jurgeļionis. Chicagos karščiai liepos mėnesy jau nebejauną Dr. J. Basanavičių labai nuvargino. Be karščių jį labai vargino ir nemažas darbas.

— Visų vietinių "didvyrių" kalbos laike vaišių, sveikini-mai svečių nebuvelių, skaitymas mums adresu, tiesiog nepakenciamas buvo. Tos visos vaišės baigdavos 1—2 val. nakties. Taip tęsėsi per visą mėnesį.

Charektarizavimas Kun. M. Krušo

Toliau M. Yčas pasakoja: — Išvykome iš Chicagos, gausiai draugų lydimi, lankyti provincijas. Pirmas miestas buvo Waukeegan. Ten klebonavo kun. M. Krušas, lietuvis, bet jau mokslus ejęs Amerikoje ir šiek tiek nutolęs nuo Lietuvos reikalų. Gudrus ir karjeristas. Vėliau pirmas lietuvių kunigų įvedęs savo bažnyčioje Chicagoje anglų kalba pamokslus.

Sutiko mus labai draugiškai. Per prakalbas mus užklausk kokia vieta bus užleista Tautos Namuose katalikams. Žinoma, nesunku buvo jam atsakyti. Kiek dar vėliau, lankydami Pensylvanijos kietųjų anglų rajoną, sutikome Mont Carmelio kleboną, kuris, norėdamas mus nustebinti savo katalikiškumu, ėmė irgi viešai "spaviedoti", ką mes tokie, ką tikime ir kiek katalikų bus Tautos Namuose. Toks klebono išsisokimas mus nemažai nustebino.

Socialistų Žiaurūs Puolimai

Vos suskubome koją iš laivo iškelti, kaip "Laisvės" redaktorius L. Pruseika (dabar bolševikas) visokiais žodžiais Dr. J. Basanavičių išdergė, prikišdamas jam desėtką išsvajotų "Smertelų griekų"

ir prasižengimų prieš socialistų katekizmą. Jį pasekė ir kiti socialistų organai Soc-demokr. "Kovos" organo skiltyse pats Kapsukas-Mickevičius atsiliepė iš Sibiro, kviesdamas darbininkus Tautos Namams aukų nedėti, nes tai esą buržujų sumanymas, kenksmingas socialistams, o L. M. D-jos atstovai, kurie rinkdami aukas skelbia tautos vienybę ir migdo klasių kovą, esą socializmo priešininkai. Be tokių straipsnių, budavo dar vedama visokių pramanytų "nuotykių" iš mūsų aukų rinkimo prakalbų ir kit. veikimo Amerikoje.

— Tokie nesvarūs užpuldinėjimai D-rą Basanavičių nerino. Perskaitęs Pruseikos šmeižiantį "Laisvės" numerį, laikraštį sudraskė ir kelias dienas vaikščiojo susierzinęs.

Misija Buvo Labai Pasekminga

Visos socialistų atakos nuėjo niekais. Anot tuo laiku ėjusios "Lietuvos":

— Nuo to laiko, kai tie mūsų svečių purvinimai pasirodė kaipuriose mūsų nesvariuose laikraščiuose, upas milžiniškai pakilo: žmonės subruzdavo širdingiau priėmimu ir didesne užuojauta atlygintį gerbiams svečiams už tuos nemalonumus, kuriuos jiems stengiasi padaryti tie keli apjakėliai.

Ištikro, Dr. J. Basanavičius ir M. Yčas baigė savo maršrutą pasekmingai, surinkę virš 23,000 dolerių Tautos Namams. Tai buvo vienas kilnesnių išėjusiu nuopelnų.

Ne iš to galo

Į krautuvę ateina moteris nusiskųsdama:

— Vakar pirkau čia bušelių obuolių. Kada atidariau, tai pasirodė, jog bežiurint, kuo giliau, tuo obuoliai buvo prastesni.

Tamsta, matyt, atidariai ne iš tos pusės. Reikėjo atplėsti iš kitos pusės, tuomet obuoliai bus vis geresni, — atsakė krautuvninkas.

STRANGE SUPERSTITIONS

THE SIAMESE BELIEVE THAT THE SUPREME JUDGE OF THE SPIRITUAL WORLD IS CONTINUALLY TURNING PAGES IN A GREAT BOOK WHEREIN IS KEPT THE DEEDS OF EVERYONE AND WHEN HE TURNS THE PAGE OF EACH INDIVIDUAL THAT PARTY SNEEZES, HENCE THE SALUTATION "MAY THE JUDGMENT BE FAVORABLE TO YOU".

IF YOU WIFE AWAY PERSPIRATION WITH YOUR HAND YOU WIFE AWAY YOUR LUCK.

WHEN A SUPERSTITIOUS PARISIAN SPILLS SOME SALT HE TOSSES A LITTLE OF THE SPILLED SALT OVER HIS SHOULDER IN ORDER TO CAST SOME IN THE EYE OF THE DEVIL WHO IS THE CAUSE OF THE ACCIDENT.

© Western Newspaper Union.

SIS BEI TAS

Karvelis nuskrido 46 mylias į valandą.

Paleistas iš Ashton, Ill. karvelis atskrido į Chicagą per valandą ir 50 minutų. Tolumas tarp tų miestų yra 80 mylių. Reiškia, karvelio greitis buvo apie 46 mylios į valandą.

Siulo apgyvendinti šiaurės polių.

Oakland, Cal. — Prof. Victor A. Levine išvažiavo į šiaurę tyrinėti ar nebut galima apgyvendinti žmonių prie šiaurės poliaus.

Esą kas metai priauga 20 milijonų žmonių ir neužilgo dabartiniuose plotuose jiems bus perankšta.

Meilėje, dažnai netenkame proto ir akių.

TMD. Reikalai

Tėvynės Mylėtojų D-jos Kuopa Atbunda Ir Clevelande

Rengia išvažiavimą rugp. 22.

TMD. 20 kuopos susirinkimas įvyko rugpjūčio 9 dieną, "Dirvos" redakcijoje. Susirinkimas buvo gana sekmingas. Prisirašė vienas naujas narys. Kuopa po truputį auga. Dabar kaip tik laikas dėtis prie TMD. kuomet yra puikiausia proga gauti gerų knygų už visai mažą mokestį. TMD. seimas, kuris įvyko 4 d. liepos Chicagoje, kaip tik ir padarė gerą nutarimą, kad TMD. imtų iš Lietuvos knygas ir dailintų nariams.

Susikurus Lietuvos nepriklausomybei ir TMD. tikslai turi būti pakeisti. Seniaus, kuomet buvo uždrausta spau-

da, TMD. švietė pagal išgalę savo tėvynėje brolius; dabar jau kas kita. Dabar mes amerikiečiai lietuvių daug ko galime nuo savo brolių pasimokinti. Ypatingai knygų leidimo srityje.

Buvusieji TMD. nariai ir norinti prisirašyti maloniai yra kviečiami. Clevelandiečiai norinti už šiuos metus gauti knygas, palikite savo mokestį 20 kuopos išd. "Dirvos" redaktoriui K. S. Karpiui.

Rugpjūčio-August 22 dieną TMD. 20 kuopa rengia išvažiavimą A. Šimkuno ukyje. Vieta labai puiki — didelis miškas, kur galima linksmai laiką praleisti.

TMD. Narys.

ZARASAI

Pasitaisė derlius

Ilgaį buvusi sausra gerokai įbaugino ukininkus, kad nebus gero derliaus, nes ypač blogai atrodė vasarojus. Galop nors pavėluotai sulauktas gausus lietus javus gerokai pataisė ir ukininkai neblogo upu juos kerta. Apie javų derlių ukininkai kalba patenkinti. Kalbama, kad jis nėra blogesnis už pernykščius metus. Gerokai pasitaisė ir vasarojus, tačiau dėl pašaro ukininkai nusimine, nes jo sudoros kur kas mažiau, negu pernai.

Tautiečiai, paremkite tas įtaigas, kurios garsinasi "Sandaraje".

Reikalaukite DEGTINES Tom Taylor

2 METU SENUMO

STRAIGHT KENTUCKY BOURBON DEGTINĖ 90° GALIMA GAUTI VIŠOSE TAVERNOSE

MutualLiquorCo.

4707 SOUTH HALSTED STREET
Tel. YARds 0803

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė — 75c. Knyga: "EALTNIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGICIŲ, TAKŠŲ KLAUSIME... TURIME VISOKIŲ BARGENŲ NAMŲ PIRKEJAMS...

NOTARY PUBLIC, INSURANCE IR PASKOLOS

B.R. PIETKIEWICZ & CO.
MORTGAGE BANKERS

2608 West 47th Street
Telephone Lafayette 1083

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ IŠTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sister Restaurants

3241 So. Halsted Street
1608 West 47th Street
CHICAGO, ILLINOIS

Safety Deposit Boxes Telephone Yards 6894
\$2.50 per Year

M. J. KIRAS
Home-Builders - Real Estate
3352 South Halsted St., Chicago
NOTARY PUBLIC :: INSURANCE OF ALL KINDS

GERKIT Tik Gerą ALŲ SOUTH SIDE BREWING COMPANY

Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, nes jie žino, kad tas alus yra padarytas iš geriausios rusies produkty.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 West 64th St., Chicago, Ill.
Biznio Telefonas Boulevard 7179 — Res. Hemlockek 6240

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rusies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.

3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIŲ IŠTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

1938 Metų AKORDINAI ir RADIOS PROGRESS KRAUTUVĖJE

Parduodama Žemiausiom Kainom Chicago Mieste

12 Balsų Akordinais po \$19.75
48 Balsų Akordinais po \$47.50
80 Balsų Akordinais po \$67.50
120 Balsų Akordinais po \$79.75

Pilnas kursas lekcijų Dykai Lengvus Išmokėjimai

DIDIS PASIRINKIMAS 1938 METŲ RADIOS

PHILCO ZENITH GRUNOW RCA VICTOR

ir kitų

Nuo \$12.00 iki \$150.00

Labai nužemintos kainos Didelė nuolaida už senus RADIOS

Parduodama Ant Lengvų Išmokėjimų

PROGRESS FURNITURE CO.

J. KALBINSKAS, Vedėjas
3224 So. Halsted St.
Tel. VICTory 4226
CHICAGO, ILL.

Chicagoje

Miesto Valdininkai Užrašo Lietuvius "Paliokais"

Saugokitės, kad cenzo surašytojai nepakeist jūsų tautybės

Chicago, Ill. — Pas vieną lietuvių P. Katkevičių, 3310 Mossprat St. (Bridgeporte) atėjo miesto valdininkas surašyti mokyklos amžiaus vaikus.

Paklausė P. Katkevičiaus kokios jis tautos: "Lietuvius" atsakė tas. "Tokios tautos nėra" atkirtu cenzorius ir užrašė p. Katkevičių kaip lenką.

P. Katkevičius protestavo ir nusprendė kreiptis į mokyklą tarybą, kad toji atitaisytų jo tautybę.

Matyt, cenzo rinkėjas yra pats lenkas ir kur tik gali kreipia savo pusėn.

— Kap. Turskis.

Dr. J. Jonikaitis, iš Detroito, Viešėjo Chicagoje

Zymus Amerikos lietuvių tautinės srovės veikėjas, gyvenęs Detroito aplankė Chicago ir pasimatė su buvusiais savo senais draugais, Dr. A. Zimontu, Dr. M. P. Žilvičiais, P. Sarpaliu, W. Stankunu ir kitais.

Keliolika metų atgal Dr. J. Jonikaitis turėjo savo ofisą Bridgeporte. Vėliau jis persikėlė į Detroitą.

Lietuvių Golfinkų Kontestas Iykyks Rugsėjo 12 d.

Lietuvių Golfinkų Sąjunga turės svarbų parengimą Rugsėjo 12 dieną. Taj bus lošimas už čempionatą, balius ir šokiai.

Taigi golfo mėgėjai prašomi nepamiršti tos dienos — svarbaus metinio įvykio, kuris nulems kam teks neišoti 1937 metų golfo karuna.

Dr. Geo. Bložis,
L. G. S-gos Sekr.

J. ALEKSA ATOSTOGAUJA MICHIGAN VALSTIJOJ

Zymus sandariečių veikėjas ir lietuviškos duonos kepėjas p. J. Aleksa išvažiavo su savo sunum Eddy ir nauju Packard automobiliu į Dowagiac, Mich. sąvaitei atostogų.

Padėka Sandarai Už Priėmimą Lietuvos Sportininkų

Siomis dienomis gavome tokią laišką iš Amerikos Lietuvių Sporto Komiteto:

Gerbiami Tomstos: —

Amerikos Lietuvių Sporto Komitetas šiuo metu taria Tamsoms nuosirdų ačiū už priėmimą ir gražų pavaišinimą Lietuvos sportininkų ir kitų svečių, kurie pas Tamstas lankėsi Liepos 15 dieną.

Tamstų parodytas malonumas ir nuosirdumas, ir gražus pavaišinimas, šio Komiteto ir Lietuvos svečių yra labai įvertinamas lietuvių, tautybės ir draugiškumo žvilgsniu.

Su tikra pagarba, AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO KOMITETAS, Jonas Bagdžiūnas-Borden, Pirmininkas.

Kun. A. Linkus, Vice-pirmininkas.

Dr. S. Biežis, II Vicepirmininkas.

Antanas J. Valonis, Sekretorius.

John Yuška, Izdininkas.

Gudaičio Užeigos Grand Opening Iykyksta Šiam Šeštadieny

Zinomas darbuotojas demokratų tarpe p. A. Gudaitis atidarė ir išpuošė savo tavernę, 3321 So. Lithuanica Ave. Šiam šeštadieny, rugpjūčio 21 dieną įvyksta "Grand Opening" arba pašventinimas. Kviečiami visi atsilankyti ir smagiai praleisti vakarą.

TOWN OF LAKE

Leidosi į kelionę pp. J. Valskiai.

Savo automobiliu išvyko į rytines valstijas Town of Lake biznierių p. J. Valskis su žmona ir sunumi.

Jų biznį — restoraną ir tavernę, 4601 S. Marshfield Ave. prižiūri p-nios Valskienės motina p. Pilitauskienė.

Matyti, lietuviai mėgsta keliauti ir pamatyti įdomesnes vietas.

Du SLA. Pildomos Tarybos nariai: adv. F. Bagočius ir p. Mažiukna atvyko Chicagon įvairiais reikalais, tame skaičiuje ir rinkimų.

Grupė Lietuvių Išvyko Washington, D. C.

Pradžioje šios savaitės išvažiavo automobiliu pamatyti Washington, D. C. Mykolas Ežerskis, p-lė Zosė Bajorinaitė, Viktorija Milaševičiūtė, J. Ežerskienė ir B. Sereika.

P-lė V. Milaševičiūtė yra viešnia iš Lietuvos ir jai bus įdomu / pamatyti Suvienytų Valstijų sostinę. — C.

Mūsų Pačių Reikalai Slaptas Išvažiavimas.

Šiam šeštadieny nekalti berneliai, ne vieni, bet su savo gspadinėm, rengia naktinį pikniką.

Sako bus įvairių žaidimų ir dramatiškų pastatymų, kurie suartins narius su svečiais. Vieta nepaskelbta. Tuo reikalu kreipkitės prie vado.

Vienintelis globėjas

Dr. A. K. Rutkauskas bendro fronto dienrašty tvirtina, jog: "Stalinus yra vienintelis mūsų tautos globėjas, bent dabar."

Aš netikiu. Kaip jis gali globotį lietuvių tautą nesušau didamas bent poros desėtkų į sąvaite?

Seniau žmonės garbindavo smaką už tai, kad jis žiaurus; dabar tą patį daro komunistai su Stalinu.

TRUMPOS ŽINUTĖS

Pereitam ketvirtadieny Jonas Stanulis, 4602 So. Fairfield Ave. išvažiavo maudytis ir nesugrįžo tą vakarą namo. Policija ėmė ieškoti ir surado jį paskendusį ežere.

Dr. S. Biežis ir J. Yuška, Amerikos Lietuvių Sporto Komiteto valdybos nariai, šandien, penktadieny grįžta iš "vandronės" po Wisconsin valstiją.

Po Lietuvišką Chicago Pasidairius

L. Banionis mirė daktaro ofise.

Nelabai seniai mirė geras tautietis Laurinas Banionis, 823 W. 34th Pl. Per kelias dienas jis skundėsi vidurių skaudėjimu. Pagaliau nusprendė kreiptis į daktarą.

Paėmė taksi ir išvažiavo. Bet pasiekęs daktaro ofisą jis mirė. Paliko 14 metų sunų ir 16 metų dukterį ir žmoną.

Pavyzdinga lietuvaite

Sėdžiu Auditorijos restorane, kur dirba viena jauna sandarietė — Stella Petkunas. Staiga užgirdau argumentus tarp trejetos vyrų iš "Vilnies" ir tos mergaitės.

Mes tave prirašysim prie komunistų organizacijos", šaukia vienas.

"Aš nesu rusė, bet lietuvi", atsako ji.

"Turi prisirašyti, nes kitaip mes neremsim šios vietos..." "Nors aš ir darbu neteksiu, bet bolševike nebusiu..."

Tokiai pavyzdingai lietuvaitei vertėtų užkabinti medalius, pamaniau sau apleidamas restoraną.

Sv. Jurgio choras ir Sodaliėtės reikalauja savo dalies

Tulą laiką atgal Sv. Jurgio parapijos choras ir merginų sodaliečių draugija buvo suręngę vaidinimą. Pelnu liko virš \$300.00. Pagal anksčiau padarytą sutartį pusė pelno turėjo eiti bažnyčiai, o kita pusė padalinta lygiai tarp choro ir sodaliečių.

Vienok po lošimo visus pinigų pasiėmė parapija, o rengėjams nedavė nė cento. Kilo protestai ir sodaliėtės rengiasi eiti pas pral. M. Krušą reikalaujamos savo dalies — 80 dolerių.

"Mes atlikom visą sunkiausią darbą ir už tai negavom nieko" skundžiasi nuskriaustos merginos.

Teisėjo J. T. Zurio piknikas.

Pereitam sekmadieny, prie 87 gatvės ir Western Ave. įvyko teisėjo J. T. Zurio piknikas, kuriame dalyvavo daug jaunimo ir suaugusių.

Piknikas praėjo labai linksmai. Pats teisėjas p. J. T. Zuris maloniai sveikinosi ir šnekučiavo su savo svečiais.

— Alfa.

P-lė Aldona Narvidaitė Ruošiasi Vestuvėms Spalio 2 Dieną

P-nų M. Narvidų duktė — Aldona Narvidaitė įžengs į moterystės stoną Spalio 2 d. Jos busimas gyvenimo partneris yra Juozas Venckus — "Southtown Economist" sporto skyriaus redaktorius.

Vestuvės žada buti šaunios. P-lė Aldona Narvidaitė yra populiaris jaunųjų tarpe. Ji gera šokėja ir artistė. Beto ji buvo išrinkta kaip gražuolė laike Pasaulinės Parodos Chicagoy.

J. HERTMANAVIČIUS

Insurance — Notary Public

Apdraudžia namus, rakančius, biznius, langus, automobilius ir tt.

Padaro Kontraktus, Mortgicijus, Leasus ir tt.

814 West 33rd Street Chicago, Illinois

Tel. Calumet 6191

ADVOKATAI

Telephone Boulevard 2800

JOSEPH J. GRISH LIETUVIS ADVOKATAS

4631 South Ashland Ave. Res. 6515 S. Rockwell St Telephone: Republic 9723

OLIS IR VASALLE ADVOKATAI

134 No. La Salle St., Suite 1308 Vakaraais tik Ketvirtadieniais 3252 So. Halsted St. Tel. Calumet 6945

JOHN B. BORDEN LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road (W. 22 St.) Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 5 Vakaraais: Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios 6 iki 9 Telefonas Canal 1175 Namai: 6459 S. Rockwell St. Telefonas Republic 9600

STELLA STRIKOL

Attorney and Counsellor at Law

(Lietuvaite—Advokatas) 134 No. La Salle St Chicago. Kambarys 1308 Tel. Randolph 0332 Vakaraais namuose 6710 So. Campbell Avenue

Tel. Prospect 1012.

KAL & ZARETSKY LIETUVIAI ADVOKATAI

6322 So. Western Ave., Chicago

VALANDOS: Panedėly, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6. Subatjoj nuo 12 iki 6. Res. Tel. Republic 5047.

Phone Central 1824.

A. A. SLAKIS LIETUVIS ADVOKATAS

7 South Dearborn Street Kambarys 1230 Chicago, Illinois Res. Tel. Hyde Park 3395

TRUMPOS ŽINIOS

P-nia J. Gulbinienė, sandariečių veikėja grįžo iš atostogų. Ji praleido sąvaitei laiko smiltynuose prie Michigan City.

Lietuvių Demokratų 11 Wardo Klubas žada rengti didelį bankietą, išjudinimui Bridgeporto tautiečių.

Petras Petrulis, 5434 South Sawyer Ave. nusipirko naują

Pontiac. Jam patarpininkavo A. Bačkys, pasekmingas automobilių pardavėjas.

Kambarys Ant Rendos

Išsirenduoja kambarys, — Bridgeporto kolonijoj, prienamomis sąlygomis. Interesuo tieji, del platesnių informacijų pašaukite Yards 6063.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Phone REPublic 2266

Dr. K. Drangelis DENTISTAS

2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone PROspect 1028

DR. J. J. KOWAR (KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 West 63rd Street CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Nedėlioj ir Seredoj pagal sutartį Rez. ir Ofisas 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 0706

Phone Canal 6122

DR. GEO. I. BLOŽIS DENTISTAS

2201 West 22nd Street CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: Nuo 9:30 iki 12; 1—5 ir 6—8 Rez. 8342 So. Marshfield Ave. Phone Beverly 1868

Res. Tel. Prospect 3785

DR. J. J. ŠIMKUS DENTISTAS

1821 S. Halsted St. Telefonas Canal 0257

Val.: 9:30—12; 1—5 ir 6—8 CHICAGO, ILL.

I. E. MAKARAS M. D. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. Pullman 1193 ir 8277 10758 So. Michigan Ave. ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos: 9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m. LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3259 So. Halsted St. Chicago

Tel. Boulevard 1401

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis nuo 10 iki 12 3343 So. Halsted St. Chicago

Tel. Canal 0257

Dr. P. Z. Zalatoris GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos: 10:30 iki 12 val. rytai 1 iki 8 val. po pietų 6 iki 9 val. vakaraais. Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytai

Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257

Residencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

Tel. Boulevard 5914 Dieną ir Naktį Ofiso Valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8:30 v. Nedėl. nuo 10 iki 12 a.m.

DR. S. NAIKELIS Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas ir Residencija 3335 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 3557

DR. J. MOCKUS LIETUVIS DENTISTAS

Hours: 9-12 2-5 6:30 to 8:30 No Office Hours Wednesday 3401 So. Halsted St. Chicago

Phone Calumet 7358

DR. M. ZILVITIS DENTISTAS

3243 South Halsted Street

DR. MARGERIS 3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Šventadieniais tik susitarus

Phone Boulevard 8483

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIBOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS

4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Boulevard 5203—5566

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 SKYRIUS: 42-44 East 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street BOULEVARD 4089

J. LULEVIČIUS

4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAZEIKA

3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

A. PETKUS

1410 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS

3307 So. Lituania Avenue Phone Boulevard 4139

S. M. SKUDAS

718 West 18th Street Phone Monroe 3377

MATERIOLAS NAMŲ STATYBAI

Didelis pasirinkimas statymui namų, taisymui porčių, stogams popiera, rynos, sietai, langai, durys ir kiti reikmenys. Viskas Prieinama kaina. Kreipkitės:

BUILDERS' SUPPLY

M. ZOLP, Savininkė

3562 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Telefonas YARDS 2576.

Atdara vakaraais ir nedėliomis

Phone Prospect 3242 Day & Night Service

PAVLAVICIA UNDERTAKING CO., Inc.

L. RECK'AS, Embalmer

Complete Funeral For \$75.00

6823 So. Western Ave.

Chicago, Illinois